

15.10.2019

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain 9 ja 12 §:n, verotusmenettelystä annetun lain 15 § ja tuloverolain 65 § muuttamisesta sekä kommentteja Tulorekisteriyksikön (9.10.2019) ja Verohallinnon (10.10.2019) antamiin lausuntoihin

Haluamme ensinnäkin kiittää Valtiovarainministeriön valmiutta ryhtyä tekemään lakeihin muutoksia, jotka osittain keventävät työnantajien ja yhdistysten hallinnollista taakkaa. Muutosesitykset ovat sinänsä kannatettavia, mutta eivät ratkaise kuin osan ongelmista, joita Kansallisen Tulorekisterin käyttöönotto on aiheuttanut. Tosiasiallisesti Tulorekisterin käyttö ja siihen liittyvät ongelmat ovat lisänneet huomattavasti pienyritysten ja kansalaisjärjestöjen hallinnollista taakkaa. Toivommekin että Tulorekisteriin liittyviä lakeja voidaan muuttaa jatkossakin, kun ilmenee erilaisia tilanteita, joita ei ole vielä osattu ottaa huomioon.

1. Tulotietojärjestelmästä annettu laki

Muutosesitys: Tulorekisteriin tallennettavien tietojen antamiselle säädettyjä määräaikoja pidennettäisiin seuraavien tietojen osalta:

- luontoisedut
- palkkaennakot
- verovapaiden kustannusten korvaukset
- rekisteröidyn yhdistyksen maksamat enintään 200 euron määräiset kertasuoritukset

Luontaisedut

Luontaisetuja nauttivat pääsääntöisesti vakituisessa työsuhteessa olevat työntekijät, ja ne huomioidaan kuukausipalkan laskennassa. Kuitenkin monien luontaisetujen kohdalla ei ole saatavissa tarkkaa tietoa luontaisetujen käytöstä kunakin palkkakautena, esimerkiksi ladattavat lounaskortit. Luontaisetujen osalta tulee sallia menettely, että verovuoden viimeisen palkanlaskennan yhteydessä tehdään koko vuoden luontaisetujen täsmäytykset. Palkkaohjelmissa on mahdollista kohdistaa korjaus vaikka koko vuoden aikajaksolle 1.1. – 31.12. Miinusmerkkisten saldojen syöttö Tulorekisteriin pitää myös sallia!

Toinen esimerkki on se, että työntekijä on ajanut työajoja lokakuuhun mennessä yli 30 000 km (todennettavissa ajopäiväkirjalla), joten hänelle myönnetään 20 % alennus autoedun perusarvosta koko vuodelta. Tulorekisterineuvonta on antanut ohjeen, että KAIKKI alkuvuoden ilmoitukset pitää mitätöidä ja antaa uudet tiedot, koska miinusmerkkistä korjaussummaa ei voi ilmoittaa.

Kaikissa palkkaohjelmassa tämä ei ole edes teknisesti mahdollista, kun kaudet pitää lukita ennen tietojen lähettämistä eteenpäin. Korjausohje aiheuttaa myös merkittävän hallinnollisen työn lisääntymisen: uudet palkkalaskelmat pitää tehdä työntekijälle, mitätöidä vanhat tiedot, lähettää uudet tiedot Tulorekisteriin, maksaa työntekijälle kultakin kuukaudelta nettotulon erotus, täsmäyttää OmaVeron saldo, hakea takaisin liikaa maksetut verot ja sv-maksut jne. Työeläkevakuutusyhtiöiden ja Työllisyysrahaston pitää tehdä korjatut laskelmat ja hyvittää jo maksettuja maksuja. Ja mitä tapahtuu jos tulotietoja on jo käytetty esimerkiksi etuisuuksien laskennassa ?

Palkkaennakot

Suomessa on ollut käytäntönä jo pitkään että työntekijöille maksetaan palkkaennakoita, ja yrittäjät saattavat nostaa ennakkopalkkaa itselleen kuukausittain. Palkkaennakkoa koskevaan kohtaan pitää selkeämmin kirjoittaa (ja vaatika muutosta johonkin muuhun lakiin?), että kaikki maksetut palkkaennakot huomioidaan kunkin kuukauden lopussa tehtävään palkkalaskelmaan, joka päivätään kk viimeiselle päivälle. Tämän palkkalaskelman tiedot ilmoitetaan viimeistään seuraavan kk. 5 päivään mennessä Tulorekisteriin. Mikäli käytössä on murrettu palkkakausi, niin palkkaennakot huomioidaan palkanmaksupäivästä kuukausi takautuvasti.

Verovapaiden kustannusten korvaus

Verovapaat kustannusten korvaukset pitää voida ilmoittaa kerran vuodessa, koska ne eivät vaikuta saajansa verottaviin tuloihin ja tietoja kerätään vain seurantarpeisiin. Vaikka korvaukset olisivat verollisia (esimerkiksi Yleishyödyllisten yhteisöjen maksamien korvausten ylittäessä maksimirajat), ne tulevat verotettavaksi vasta saajan henkilökohtaisessa verotuksessa.

Rekisteröidyn yhdistyksen maksamat enintään 200 euron määräiset kertasuoritukset

Kertasuoritus käsitteenä on epäselvä. Koskeeko se työkorvausta vai palkkiota vai molompia ? Säännös asettaisi eriarvoiseen asemaan yhdistykset verrattuna pienyrittäjiin, jotka maksavat alle 200 euron suuruisia työkorvauksia ja palkkioita. Suosittelemme että kaikki työnantajat käyttävät veronalaisten suoritusten laskennassa palkkaohjelmaa. Palkka.fi on yleisesti kuitenkin käytössä yhdistyksissä, jotka eivät ole ulkoistaneet palkanlaskentaa.

2. Verotusmenettelystä annettu laki

Muutosesitys: Sivullisen tiedonantovelvollisuuden piiristä vapautettaisiin enintään 100 euron suuruisen muut kuin työ- tai palvelusuhteessa maksetut kilpailupalkinnot.

Kannatamme muutosesitystä, joka vastaa vallitsevaa nykykäytäntöä. Samoin alle 100 euron suuruiset kilpailupalkinnot pitää voida maksaa verottomina, koska käytännössä ko. tuloon liittyvät kulut ylittävät yleensä 100 euron rajan, eikä tulolla siten ole käytännön merkitystä saajan verotuksessa.

3. Tuloverolaki

Muutosesitys: työnantajalta saatu luontoisetu katsotaan sen verovuoden tuloksi, jonka aikana rahapalkka kyseiseltä palkanmaksukaudelta on maksettu

Kts. yllä oleva luontoisetuihin liittyvä kohta.

Helsingissä 15.10.2019

Merja Hiltunen, hallituksen jäsen